

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521203096
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7521203096.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej v právnej veci navrhovateľa A. B. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v C. D. XX zastúpeného JUDr. Milanom Križalkovičom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Spišskej Novej Vsi na Hviezdoslavovej ulici č. 11 proti oprávnenej A. B. nar. X.X.XXXX bývajúcej v E. F. G. F. H. I. D. XX/XX zastúpenej JUDr. Vladimírom Volčkom, PhD. advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Mlynskej ulici č. 27 o zrušenie vyživovacej povinnosti o odvolaní oprávnenej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 9Pc/11/2021-74 zo dňa 18.1.2022 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutých výrokoch I. o zrušení vyživovacej povinnosti a III. o trovách prvoinštančného konania.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa A. B. voči jeho dcére - oprávnenej J. A. B., ktorá bola určená prvým výrokom uznesenia Okresného súdu Košice - okolie spis. zn. 16Pc/15/2020 zo dňa 11.11.2020, počnúc dňom 22.6.2021. Výrokom II. konanie čiastočne, čo do zrušenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči oprávnenej za obdobie od 1.6.2021 do 21.6.2021 zastavil. Výrokom III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že považoval za nesporné, že oprávnená ukončila štúdium na vysokej škole a od 7.9.2021 je v riadnom pracovnom pomere. Vychádzajúc zo zákona o prídavku na dieťa, sústavná príprava dieťaťa na povolanie v prípade vysokoškolského štúdia trvá do obdobia absolvovania štúdia podľa príslušného študijného programu. Bolo preukázané, že oprávnená najneskôr ku dňu 22.6.2021 mala ukončené štúdium na vysokej škole, keďže v uvedený deň už bola zaevidovaná na úrade práce ako nezamestnaná. Konštatoval, že zánik vyživovacej povinnosti nastane vtedy, keď je dieťa schopné sa samo živiť, čo platí aj v prípade, keď je dieťa nezamestnané. Jediným kritériom, kedy dochádza k zániku vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť. To znamená, že pokiaľ dieťa takúto schopnosť nadobudlo, vyživovacia povinnosť rodičov zaniká a to bez ohľadu na to, či dieťa je zamestnané a má príjem z pracovného pomeru, resp. je ako nezamestnané vedené v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Vyživovacia povinnosť teda nie je závislá od ponuky na trhu práce a preto nebolo možné prihliadnuť pri rozhodovaní k tomu, že od skončenia vysokej školy do doby, kým sa oprávnená zamestnala u terajšieho zamestnávateľa, nemala stály príjem. Zdôraznil, že po ukončení

vysokej školy je dieťa v podstate schopné samé sa živiť už nasledujúci deň po vykonaní poslednej štátnej záverečnej skúšky bez ohľadu na to, kedy sa zamestná. Evidenciou na úrade práce vznikol oprávnený, v prípade splnenia podmienok, nárok na dávku v hmotnej núdzi (napr. na rozdiel od ukončenia štúdia na strednej škole, kedy nárok vzniká až od 1.9. po ukončení posledného ročníka). Poukázal aj na závery súdnej praxe, ktoré spájajú vznik schopnosti samostatne sa živiť so vznikom nároku na príslušné dávky systému sociálneho poistenia v prípade ukončenia prípravy na povolanie a neuplatnenia sa na trhu práce. Aj keď ide skôr o potenciálne nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť, je potrebné pri rozhodovaní súdu o zrušení vyživovacej povinnosti povinného rodiča vo vzťahu k oprávnenému dieťaťu na túto okolnosť prihliadať. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že od 22.6.2021 bola oprávnená schopná sama sa živiť a preto zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k nej týmto dňom. O trovách konania rozhodol v súlade s § 52 CMP.

Proti tomuto rozsudku, len proti výrokom I. a III. podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnená z dôvodu, že jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí. Namietala, že súd prvej inštancie sa riadne a presvedčivo v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s jej právnou argumentáciou, ako aj judikatúrou a odbornými názormi, na ktoré poukazovala od začiatku konania. Opakovane poukázala na rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 20Pc/9/2020 zo dňa 16.3.2021, v ktorom bola vyživovacia povinnosť zrušená až ku dňu, kedy oprávnenému vznikol trvalý pracovný pomer, nakoľko týmto dňom je jednoznačne preukázaná schopnosť oprávneného samostatne sa živiť vlastnou prácou, a to bez ohľadu na to, ako dlho pracovný pomer trval. Je toho názoru, že v prípade, ak účastník konania argumentuje, či už odbornými názormi alebo judikatúrou súdu, je potrebné, aby sa súd s predmetným aj náležite vysporiadal. Zároveň poukázala aj na právny názor Ústavného súdu SR, že „pokiaľ všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne“. Má za to, že odôvodnenie predmetného rozhodnutia nereaguje na prezentované odborné názory a judikatúru, na ktorú ona poukazovala, a teda z tohto dôvodu považuje odôvodnenie rozhodnutia za nedostatočné a nevyhovujúce ústavným ako aj európskym požiadavkám na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozsudku. Namietala, že súd prvej inštancie sa nesprávne vysporiadal s určením časového momentu zániku vyživovacej povinnosti. Zdôraznila, že Zákon o rodine zámerne neurčuje presný časový moment, od ktorého je možné určiť, kedy je dieťa schopné samé sa živiť, keďže je potrebné vždy predmetné posudzovať od prípadu k prípadu. Ak súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia rozsudku poukázal na znenie zák. č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa, poznamenala, že predmetné citácie zákona riešia nezaopatrené dieťa iba vo vzťahu prídavku na dieťa ako sociálnej dávky, ktorú podľa jej názoru nie je možné bezvýnimčne stotožňovať s trvaním a zánikom vyživovacej povinnosti a ani so schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť. Obdobne, ak poukázal súd prvej inštancie aj na zák. č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách, ktorý v citovanom ustanovení rieši, kedy je vysokoškolské štúdium ukončené, rovnako to taktiež nie je možné bezvýnimčne stotožňovať so zánikom vyživovacej povinnosti. V tejto súvislosti poukázala na právny názor Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého v individualizovanom rámci určovania zániku vyživovacej povinnosti neprichádza do úvahy akékoľvek zovšeobecňovanie, ale práve naopak, súdy sú povinné pri posudzovaní a hodnotení zákonom ustanovených východísk postupovať v každom špecifickom prípade vždy diferencovane a bez striktného zotrvávania v určitých hraniciach. Posúdenie otázky, či v konkrétnom prejednávanom prípade dieťa nadobudlo schopnosť samé sa živiť a či v tom dôsledku zanikla vyživovacia povinnosť voči nej je natoľko individuálne, že vo vzťahu k nemu sa nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Konštatovala, že súd prvej inštancie určil ako deň zániku vyživovacej povinnosti deň jej evidencie, ako nezamestnanej, na príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Ona však s predmetným právnym názorom sa nestotožňuje. Má za to, že len samotná skutočnosť, že nadobudla pracovnoprávnu spôsobilosť nemá vplyv na zánik vyživovacej povinnosti povinného rodiča. Rovnako nestačí preukázanie skutočností, že dieťa už je schopné nejakej (hocijakej) zárobkovej činnosti. Zároveň poukázala aj na neľahké obdobie na trhu práce, ktoré ovplyvnilo ochorenie Covid-19. Je toho názoru, že počas obdobia zotrvania v evidencii príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nebola schopná samostatne z vlastných zdrojov uspokojovať jej základné životné potreby. Dodala, že po ukončení štúdia musela požiadať Ministerstvo zdravotníctva ČR o uznanie spôsobilosti k výkonu zdravotníckeho povolania – pôrodnej asistentky z dôvodu, že bakalárske štúdium v tomto odbore absolvovala na Slovensku. Až po schválení Ministerstvom zdravotníctva ČR jej bolo

umožnené nastúpiť do zamestnania v ČR. Rozhodnutie Ministerstva zdravotníctva ČR o uznaní spôsobilosti k výkonu zdravotníckeho povolania – pôrodná asistentka zo dňa 22.7.2021 jej bolo odoslané dňa 26.7.2021. O tejto skutočnosti predložila samotné rozhodnutie ako aj obálku. Je presvedčená, že argumentačne preukázala schopnosť samostatne sa živiť vlastnou prácou až momentu vzniku pracovného pomeru, ktorý vznikol dňa 6.9.2021 (nástup do zamestnania v deň 7.9.2021) a z toho dôvodu navrhla zrušiť vyživovaciu povinnosť ku dňu 1.9.2021, teda začiatkom mesiaca, v ktorom pracovný pomer vznikol. Vzhľadom na postoj, resp. vyjadrenia povinného, ktoré sú vo väčšine prípadov osočujúce a nezakladajúce sa na pravde navrhla, aby jej odvolací súd priznal náhradu trov konania. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil tak, že vyživovaciu povinnosť povinného voči nej zrušuje dňom 1.9.2021 a výrok III. napadnutého rozsudku zmení tak, že jej prizná právo na náhradu trov konania vo výške 100%. Rovnako navrhla priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

Povinný vo vyjadrení k odvolaniu oprávnenej uviedol, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý sa vo svojom odôvodnení náležite vysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami a argumentáciami oboch procesných strán, pričom bral do úvahy všetky relevantné a objektívne dôkazy, ako aj skutočnosti, ktoré mal za preukázané. Má za to, že judikatúra, na ktorú oprávnená poukázala, nie je pre daný prípad relevantná, nakoľko v týchto prípadoch sa jednalo o oprávnenej, ktorý bol buď absolventom po ukončení strednej školy, alebo išlo o oprávnenej so zdravotným postihnutím. V prípade oprávnenej však ide o dospelú, zdravú, vysokoškolsky vzdelanú osobu, ktorá je plne spôsobilá a schopná sa riadne zamestnať na trhu práce a zabezpečiť si tak príjem. Preto dal do pozornosti rozhodnutie Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 11Pc/29/2021 zo dňa 9.9.2021. Zdôraznil, že v prípade oprávnenej už raz bolo rozhodnuté o zrušení vyživovacej povinnosti zo strany povinného z dôvodu jej zamestnania sa po ukončení prvého stupňa vysokej školy. Považuje za správne, keď súd zrušil jeho vyživovaciu povinnosť voči oprávnenej ku dňu 22.6.2021, kedy bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Nič na tom nemení ani rozhodnutie Ministerstva zdravotníctva ČR o uznaní jej spôsobilosti k výkonu zdravotníckeho povolania zo dňa 22.7.2021, nakoľko ide o uznanie spôsobilosti k výkonu na území ČR, teda na území Slovenska čakaním na toto rozhodnutie nevznikla žiadna prekážka na možnosť zamestnať sa v oblasti zdravotníctva. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

Oprávnená k vyjadreniu povinného uviedla, že v plnom rozsahu zotrváva na odvolacích dôvodoch, pričom s argumentáciou povinného sa nestotožňuje. Opätovne poukázala na rozhodnutia súdov, na ktoré poukázala aj v predchádzajúcom vyjadrení, ktoré sú podľa jej názoru plne aplikovateľné aj na jej prípad. Potvrdila, že vyživovacia povinnosť voči nej už bola raz zrušená z dôvodu ukončenia bakalárskeho štúdia, bolo to z dôvodu, že ku štúdiu na magisterskom stupni v jej odbore musela mať ročnú prax a až následne mohla absolvovať magisterské štúdium, ktoré v jej odbore bolo možné len na území ČR. Je toho názoru, že sa nemôže prikladať na jej ľarchu skutočnosť, že po vyštudovaní magisterského štúdia v ČR tam plánovala ostať a aj sa zamestnať v jej vyštudovanom odbore, pričom predpokladom bolo schválenie uznania odbornej spôsobilosti k výkonu zdravotníckeho povolania. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že vyživovaciu povinnosť povinného voči nej zruší od 1.9.2021 a zároveň jej prizná náhradu trov konania, ako aj trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Povinný vo vyjadrení k vyjadreniu oprávnenej zotrval na svojom pôvodnom vyjadrení. Súhlasil s tým, že je potrebné pri každom konkrétnom prípade zrušenia vyživovacej povinnosti rozhodovať individuálne, so zohľadnením konkrétnych skutočností a práve preto poukázal na to, že v prípade oprávnenej ide o dospelú, zdravú, vysokoškolsky vzdelanú osobu, ktorá je plne spôsobilá a schopná sa riadne zamestnať na trhu práce a zabezpečiť si tak príjem, čiže v osobe oprávnenej nejde o osobu absolventa strednej školy a ani o osobu zdravotne postihnutú, na ktoré odkazujú ňou navrhnuté súdne rozhodnutia. A ak namieta, že nie je možné vykladať na jej ľarchu skutočnosť, že po ukončení štúdia v ČR tam plánovala aj ostať a zamestnať sa v jej vyštudovanom odbore, považuje za potrebné uviesť, že túto skutočnosť nie je možné pripísať ani na jeho ľarchu. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

Výrok rozsudku súdu prvej inštancie II. o čiastočnom zastavení konania nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom odvolacieho konania (§ 367 ods. 2 CSP).

Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa § 154 a nasl. CMP.

Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal napadnuté výroky I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 CSP a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom v odôvodnení sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré tvorili podklad jeho rozhodnutia a s jeho závermi sa v plnom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd. Oprávnená v odvolaní neuviedla žiadne podstatné skutočnosti, ktoré by spochybňovali závery súdu prvej inštancie, pričom jej odvolacia argumentácia je takmer totožná s obranou v konaní na súde prvej inštancie, s ktorou sa súd v napadnutom rozsudku vysporiadal. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech v konaní. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie a dostatočne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia návrhu na zrušenie výživného nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe prvostupňového, aj odvolacieho súdu. Zároveň je potrebné podotknúť, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy. Výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde, ktorý musí dbať na to, aby nevyhlúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať podstatný skutkový poznatok uvedený účastníkom konania, ak tento skutkový poznatok nebude preukazovať iným dôkazom. Na druhej strane je potrebné vylúčiť taký dôkaz, ktorý nemôže smerovať k preukázaniu sporných skutočností, a teda týka sa skutočností právne bezvýznamných a tiež takých, ktoré účastníci navrhli s úmyslom predĺžiť súdne konanie. K odvolacej námietke oprávnenej, že súd prvej inštancie nereagoval, resp. sa nevysporiadal s ňou prezentovanými odbornými názormi a judikatúrou, odvolací súd dodáva, že samotná oprávnená v odvolaní správne poukázala na právny názor Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého v individualizovanom rámci určovania zániku vyživovacej povinnosti neprichádza do úvahy akékoľvek zovšeobecňovanie, ale práve naopak, súdy sú povinné pri posudzovaní a hodnotení zákonom ustanovených východísk postupovať v každom špecifickom prípade vždy diferencovane a bez striktného zotrvávania v určitých hraniciach. V tomto prípade sa súd prvej inštancie v odôvodnení vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré tvorili podklad jeho rozhodnutia, pričom nebolo jeho povinnosťou a nepatrí mu ani do kompetencie polemizovať s inými rozhodnutiami iného súdu prvej inštancie. Navyiac, keď rozsudok ktoréhokoľvek okresného súdu nemožno považovať za judikatúru, či ustálenú súdnu prax.

Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu ku samotnému predmetu konania dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že došlo ku trvalej zmene pomerov u oprávnenej od poslednej úpravy výživného, pretože dňa 22.6.2021 bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, čiže štúdiom na vysokej škole musela ukončiť pred týmto dňom, tým nadobudla schopnosť sama sa živiť, aj keď ešte nedosahovala pravidelný a postačujúci príjem z povolania. Z § 62 ods. 1 Zákona o rodine totiž vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodiča trvá do tej doby, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť. Vyživovacia povinnosť končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese (prvá ukončená vysoká škola, univerzita – magister). Rozhodnutie dieťaťa po skončení vysokej školy zamestnať sa neskôr už nezakladá povinnosť ďalšieho vyživovania. Oprávnená nepreukázala žiadne relevantné prekážky, pre ktoré by sa nemohla zamestnať ihneď (napr. vážne zdravotné problémy, ťažká invalidita). Že bola schopná sa zamestnať, svedčí aj skutočnosť, že sa nahlásila na príslušný Úrad práce, sociálnych vecí sa rodiny Košice ako uchádzač o zamestnanie. Skutočnosť, že sa rozhodla zamestnať v inej krajine, v ktorej bolo potrebné splniť ďalšie podmienky pre zamestnanie, bolo len jej slobodným rozhodnutím, ktoré však už nemalo vplyv na to, že bola pripravená živiť sa ďalej sama. Keďže sa jedná o konanie vo veci výživného pre plnoletú osobu a ide o návrhové konanie, odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie konštatuje, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči oprávnenej zanikla dňa 22.6.2021.

Odvolací súd zároveň preskúmal aj napadnutý výrok o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie pričom konštatuje, že súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 52, § 55, § 57 a § 58 CMP. Navrhovateľ vyslovene uviedol, že žiada nepriznať náhradu trov konania žiadnemu účastníkovi konania. Oprávnená žiadala priznať náhradu trov konania, ale bližšie nešpecifikovala, prečo by malo byť spravodlivé je náhradu trov konania priznať. Odvolací súd uvádza, že predmetom tohto konania je zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči oprávnenej. Ako bolo uvedené vyššie, zrušenie vyživovacej povinnosti voči plnoletej osobe je možné len na návrh. Ak teda navrhovateľ chcel dosiahnuť zrušenie svojej povinnosti platiť výživné oprávnenej, musel podať návrh na súd. V konaní bol úspešný, žiadne obštrukcie v konaní nezapríčinil, nárok na náhradu trov konania si neuplatnil. Odvolací súd nemal v konaní preukázané, prečo by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania oprávnenej.

Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie zákonne a správne rozhodol o zániku vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči oprávnenej ako aj o náhrade trov konania, odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o dlžnom výživnom a trovách prvoinštančného konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa ustanovenia § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

Oprávnená aj navrhovateľ navrhli odvolaciemu súdu, aby im priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

Podľa § 49 ods. 1 CMP účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 53 CMP v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Konania vedené podľa CMP sa podstatným spôsobom líšia od sporových konaní vedených podľa CSP. Sporové konanie plní reparačnú funkciu tým, že v jeho rámci dochádza k riešeniu určitého už jestvujúceho sporu o právo, t.j. konkrétneho právneho konfliktu. Naproti tomu mimosporové konanie plní funkciu preventívnu, pričom jeho cieľom je (v spoločensky najdôležitejších oblastiach), zabezpečiť úpravu pomerov účastníkov do budúcnosti. Rozdiely medzi oboma druhmi konaní sa prejavujú nielen v spôsobe začatia konania, v postavení účastníkov, v odlišných možnostiach dispozície konaním, v aplikácii rozdielných procesných zásad, ale aj v otázke náhrady trov konania. Rozdiel od sporového konania, kde sa náhrada trov zásadne riadi zásadou úspechu vo veci, v mimosporových konaniach primárne platí, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, pričom výnimky vyplývajú len z ustanovení § 53 až § 55 CMP.

Prvú výnimku predstavujú konania vo veciach určenia rodičovstva a vo veciach notárskych úschov, v ktorých vzhľadom na povahu týchto konaní, zákon pripúšťa rozhodnutie o náhrade trov konania podľa zásady úspechu v konaní (§53 CMP). Druhou výnimkou je tzv. separácia nákladov (§ 54 CMP), kedy môže súd zaviazat' účastníka na náhradu trov konania, ktoré by bez jeho zavinenia neboli vôbec vznikli (napr. v dôsledku neodôvodneného nedostavenia sa na pojednávanie a pod.). Pri rozhodovaní o separátnych trovách však nemožno prihliadať k úspechu v konaní, ani k zavineniu zastavenia konania, nakoľko náhradu (separátnych) trov konania môže znášať aj ten účastník, ktorý mal v konaní úspech (§ 53 CMP), pokiaľ druhému účastníkovi spôsobil vznik trov svojim procesným zavinením. Treťou a poslednou výnimkou je možnosť súdu priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 55). Zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať, preto materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Treba zároveň zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. Jediným zákonným kritériom je, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. V prejednávanej veci odvolací súd takéto okolnosti nezistil a oprávnená ani navrhovateľ ich žiadnym spôsobom nepreukázali. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).